

บทที่ 4

ลักษณะทั่วไปของครัวเรือน

วัตถุประสงค์ของบทนี้ คือ การแสดงข้อมูลเบื้องต้นของครัวเรือนที่ให้สัมภาษณ์ ในแง่ของอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้รวมโดยเฉลี่ยของสมาชิกทั้งครัวเรือนต่อเดือน และขนาดของครัวเรือน โดยแบ่งการศึกษาตามพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มจากแหล่งน้ำ 4 แหล่ง คือ น้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท น้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ น้ำประปา และน้ำบ่อบาด ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษานำเสนอข้อมูลในรูปของร้อยละและตาราง

4.1 การเลือกบริโภคน้ำดื่มของครัวเรือน

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของพฤติกรรมเลือกบริโภคน้ำดื่มของครัวเรือนจำแนกตามพื้นที่ที่อาศัย

แขวงเทศบาล นครเชียงใหม่	ประเภทของน้ำดื่ม				รวม
	น้ำบรรจุขวด	น้ำกรองฯ	น้ำประปา	น้ำบ่อ	
นครพิงค์	57	24	9	10	100
	14.3%	6.0%	2.3%	2.5%	25.0%
กาวิละ	83	10	6	1	100
	20.8%	2.5%	1.5%	0.3%	25.0%
เมืองราช	47	22	19	12	100
	11.8%	5.5%	4.8%	3.0%	25.0%
ศรีวิชัย	63	16	10	11	100
	15.8%	4.0%	2.5%	2.8%	25.0%
รวม	250	72	44	34	400
ร้อยละ	62.5%	18.0%	11.0%	8.5%	100.0%

จากตารางที่ 1 พบว่าคร้วเรือนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 แขวง จำนวน 400 ราย ปรากฏว่ามีคร้วเรือนเลือกบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทเป็นอันดับแรก จำนวน 250 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ น้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.0 น้ำประปา จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.0 และน้ำบ่อบาดาล จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.5 ตามลำดับ

- 4.1.1 คร้วเรือนที่เลือกบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท จำนวน 250 ราย แขวงที่เลือกบริโภคเป็นส่วนใหญ่ คือ แขวงกาวีละ จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.8
- 4.1.2 คร้วเรือนที่เลือกบริโภคน้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ จำนวน 72 ราย แขวงที่เลือกบริโภคเป็นส่วนใหญ่ คือ นครพิงค์ จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0
- 4.1.3 คร้วเรือนที่เลือกบริโภคน้ำประปา จำนวน 44 ราย แขวงที่เลือกบริโภคเป็นอันดับแรก คือ เม็งราย จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.8
- 4.1.4 คร้วเรือนที่เลือกบริโภคน้ำบ่อ จำนวน 34 ราย แขวงที่เลือกบริโภคเป็นอันดับแรก คือ เม็งราย จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.0

4.2 เพศของหัวหน้าคร้วเรือนผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของเพศของหัวหน้าคร้วเรือนผู้ให้สัมภาษณ์

เพศ	ประเภทของน้ำดื่ม				รวม
	น้ำบรรจุขวด	น้ำกรองฯ	น้ำประปา	น้ำบ่อ	
ชาย	89 22.2%	29 7.3%	23 5.8%	17 4.3%	158 39.5%
หญิง	161 40.3%	43 10.7%	21 5.2%	17 4.3%	242 60.5%
รวม	250	72	44	34	400
ร้อยละ	62.5%	18.0%	11.0%	8.5%	100.0%

จากตารางที่ 2 คร้วเรือนที่ให้สัมภาษณ์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย พบว่า หัวหน้าคร้วเรือนส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 242 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.5 โดยที่

- 4.2.1 คร้วเรือนที่เลือกบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท จำนวน 250 ราย พบว่าหัวหน้าคร้วเรือนส่วนใหญ่เพศหญิง จำนวน 161 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.3

- 4.2.2 ครั้วเรือนที่เลือกบริโภคน้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ จำนวน 72 ราย พบว่าหัวหน้าครั้วเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวนถึง 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.7
- 4.2.3 ครั้วเรือนที่เลือกบริโภคน้ำประปา จำนวน 44 ราย พบว่าหัวหน้าครั้วเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวนถึง 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.8
- 4.2.4 ครั้วเรือนที่เลือกบริโภคน้ำบ่อ จำนวน 43 ราย พบว่าหัวหน้าครั้วเรือนส่วนใหญ่มีเป็นเพศชาย จำนวน 17 คน และเป็นเพศหญิง จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.3

4.3 อายุของหัวหน้าครั้วเรือนผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 3 แสดงร้อยละของอายุของหัวหน้าครั้วเรือนผู้ให้สัมภาษณ์

อายุ	ประเภทของน้ำดื่ม				รวม
	น้ำบรรจุขวด	น้ำกรองฯ	น้ำประปา	น้ำบ่อ	
ต่ำกว่า 20 ปี	35 8.8%	8 2.0%	1 0.3%	4 1.0%	48 12.0%
20 – 29 ปี	54 13.5%	16 4.0%	7 1.8%	4 1.0%	81 20.3%
30 – 39 ปี	58 14.5%	12 3.0%	9 2.3%	4 1.0%	83 20.8%
40 – 49 ปี	71 17.8%	23 5.8%	21 5.3%	13 3.3%	128 32.0%
50 ปีขึ้นไป	32 8.0%	13 3.3%	6 1.5%	9 2.3%	60 15.0%
รวม	250	72	44	34	400
ร้อยละ	62.5%	18.0%	11.0%	8.5%	100.0%

จากตารางที่ 3 ครั้วเรือนที่ให้สัมภาษณ์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย พบว่า หัวหน้าครั้วเรือนโดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 128 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.0 โดยที่

- 4.3.1 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปีคสหนัก จะมีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.8
- 4.3.2 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.8
- 4.3.3 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำประปา มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3
- 4.3.4 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำบ่อ มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.3

4.4 ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 4 แสดงร้อยละของระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนผู้ให้สัมภาษณ์

ระดับการศึกษา	ประเภทของน้ำดื่ม				รวม
	น้ำบรรจุขวด	น้ำกรองฯ	น้ำประปา	น้ำบ่อ	
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	56 14.0%	14 3.5%	15 3.8%	16 4.0%	101 25.3%
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช./ปวส.	116 29.0%	28 7.0%	19 4.8%	10 2.5%	173 43.3%
ปริญญาตรี	66 16.5%	27 6.8%	8 2.0%	8 2.0%	109 27.3%
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	12 3.0%	3 0.7%	2 0.5%	-	16 4.0%
รวม	250	72	44	34	400
ร้อยละ	62.5%	18.0%	11.0%	8.5%	100.0%

จากตารางที่ 4 ครัวเรือนที่ให้สัมภาษณ์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย พบว่า หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช./ปวส. จำนวน 173 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.3 โดยที่

- 4.4.1 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช./ปวส. จำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.0
- 4.4.2 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช./ปวส. จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0
- 4.4.3 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำประปา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช./ปวส. จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.8
- 4.4.4 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำบ่อ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.0

4.5 อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 5 แสดงร้อยละของอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนผู้ให้สัมภาษณ์

อาชีพ	ประเภทของน้ำดื่ม				รวม
	น้ำบรรจุขวด	น้ำกรองฯ	น้ำประปา	น้ำบ่อ	
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	36 9.0%	20 5.0%	6 1.5%	4 1.0%	66 16.5%
พนักงานบริษัทฯ ห้าง ร้าน เอกชน	29 7.3%	6 1.5%	1 0.3%	5 1.3%	41 10.3%
เจ้าของธุรกิจ	27 6.8%	9 2.3%	9 2.3%	1 0.3%	46 11.5%
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	67 16.8%	14 3.5%	13 3.3%	2 0.5%	96 24.0%
แม่บ้าน	29 7.3%	7 1.8%	8 2.0%	6 1.5%	50 12.5%
รับจ้าง	32 8.0%	12 3.0%	5 1.3%	15 3.8%	64 16.0%
อื่น ๆ	30 7.5%	4 1.0%	2 0.5%	1 0.3%	37 9.3%
รวม	250	72	44	34	400
ร้อยละ	62.5%	18.0%	11.0%	8.5%	100.0%

จากตารางที่ 5 คริวเรือที่ให้สัมภาษณ์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย พบว่า หัวหน้าคริวเรือส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.0 โดยที่

- 4.5.1 หัวหน้าคริวเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.8
- 4.5.2 หัวหน้าคริวเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ ประกอบข้าราชการรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.0
- 4.5.3 หัวหน้าคริวเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำประปา ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.3
- 4.5.4 หัวหน้าคริวเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำบ่อ ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.8

4.6 รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนของสมาชิกทั้งคริวเรือ

ตารางที่ 6 แสดงร้อยละของรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนของสมาชิกทั้งคริวเรือ

รายได้รวมเฉลี่ย ต่อเดือน	ประเภทของน้ำดื่ม				รวม
	น้ำบรรจุขวด	น้ำกรองฯ	น้ำประปา	น้ำบ่อ	
7,000 บาท หรือต่ำกว่า	71 17.8%	17 4.3%	15 3.8%	11 2.8%	114 28.5%
7,001 – 10,000 บาท	42 10.5%	12 3.0%	5 1.3%	10 2.5%	69 17.3%
10,001 – 15,000 บาท	48 12.0%	12 3.0%	9 2.3%	5 1.3%	74 18.5%
15,001 – 20,000 บาท	23 5.8%	9 2.3%	7 1.8%	6 1.5%	45 11.3%
20,001 – 25,000 บาท	31 7.8%	11 2.8%	2 0.5%	-	44 11.0%
สูงกว่า 25,000 บาท	35 8.8%	11 2.8%	6 1.5%	2 0.5%	54 12.3%
รวม	250	72	44	34	400
ร้อยละ	62.5%	18.0%	11.0%	8.5%	100.0%

จากตารางที่ 6 ครั้วเรือที่ให้สัมภาษณ์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย พบว่า ครั้วเรือส่วนใหญ่มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนของสมาชิกทั้งครั้วเรือต่ำกว่า 7,000 บาท หรือ 7,000 บาท จำนวน 114 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.5 โดยที่

- 4.6.1 ครั้วเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดพลาสติก มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 7,000 บาท หรือ 7,000 บาท จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.8
- 4.6.2 ครั้วเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 7,000 บาท หรือ 7,000 บาท จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.3
- 4.6.3 ครั้วเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำประปา มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 7,000 บาท หรือ 7,000 บาท จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.8
- 4.6.4 ครั้วเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคน้ำบ่อ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 7,000 บาท หรือ 7,000 บาท จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.8

4.7 ขนาดของครั้วเรือ

ตารางที่ 7 แสดงร้อยละของขนาดของครั้วเรือ

จำนวนสมาชิก ในครั้วเรือ (คน)	ประเภทของน้ำดื่ม				รวม
	น้ำบรรจุขวด	น้ำกรองฯ	น้ำประปา	น้ำบ่อ	
2 คน หรือต่ำกว่า	29 7.3%	15 3.8%	4 1.0%	-	48 12.0%
3-5 คน	166 41.5%	50 12.5%	34 8.5%	29 7.3%	279 69.8%
มากกว่า 5 คน ขึ้นไป	55 13.8%	7 1.8%	6 1.3%	5 1.5%	73 18.3%
รวม	250	72	44	34	400
ร้อยละ	62.5%	18.0%	11.0%	8.5%	100.0%

จากตารางที่ 7 ได้สัมภาษณ์ครั้วเรือในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย พบว่า ครั้วเรือส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือระหว่าง 3-5 คน จำนวน 279 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.8 โดยที่

- 4.7.1 ครั้วเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริเวณน้ำตื้นบริเวณหาดปิดสนิท มีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือระหว่าง 3 – 5 คน จำนวน 166 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.5
- 4.7.2 ครั้วเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริเวณน้ำตื้นที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำ มีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือระหว่าง 3 – 5 คน จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.5
- 4.7.3 ครั้วเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริเวณน้ำประปา มีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือระหว่าง 3–5 คน จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.5
- 4.7.4 ครั้วเรือส่วนใหญ่ที่เลือกบริเวณน้ำขุ่น มีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือระหว่าง 3–5 คน จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.3